

Η Γορτυνία ως φυλάκας θρησκευτικών παραδόσεων από το χθες στο σήμερα

/ [Γνώμες](#)

Στην καρδιά της Πελοποννήσου εκτείνεται μια περιοχή που για αιώνες στέκεται ως φρούριο της ελληνοορθόδοξης παράδοσης. Η Γορτυνία, αυτή η γη Αγίων και Ηρώων, με τα ιστορικά της μοναστήρια και την αδιάκοπη θρησκευτική ζωή των κατοίκων της, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους φυλάκες των πατρίων παραδόσεων στον σύγχρονο ελληνικό χώρο.

- **Του Μιχαήλ Σωτηρίου Μιχαλακόπουλοι (Διηγηματογράφος λαϊκής παράδοσης και θρησκευτικών εθίμων)**

Η θρησκευτική παρουσία στη Γορτυνία χάνεται στα βάθη των αιώνων. Η Μονή του Τιμίου Προδρόμου Στεμνίτσας, η Μονή Αιμυαλών Δημητσάνας, η Μονή Φιλοσόφου και η Μονή Καλαμίου, καθώς και άλλα ιερά κέντρα δεν υπήρξαν απλώς χώροι λατρείας, αλλά πνευματικά φάρη που διατήρησαν ζωντανή την ορθόδοξη παράδοση. Δικαίως η περιοχή θεωρείται το «Άγιο Όρος» της Πελοποννήσου,

καθώς η μοναστική παράδοση εδώ ακολουθεί την αγιορείτικη πνευματικότητα.

Οι μοναχοί και οι κληρικοί αυτών των ιερών τόπων έγιναν φορείς μιας πολιτιστικής κληρονομιάς που διατηρήθηκε ακόμη και στα δύσκολα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Τα μοναστήρια έγιναν κέντρα διάσωσης της ελληνικής γλώσσας, της ορθόδοξης πίστης και της εθνικής ταυτότητας.

Η σχέση ανάμεσα στην πίστη και την πατρίδα έφτασε στην κορύφωσή της κατά τον αγώνα της ελληνικής ανεξαρτησίας. Η Γορτυνία γέννησε μεγάλες μορφές που συνδύασαν την ορθόδοξη πίστη με την αγάπη για την ελευθερία. Στην πρώτη γραμμή των ηρώων βρίσκεται ο «γέρος του Μοριά», Θεόδωρος Κολοκοτρώνης από τη Λιμπόβτσι, που ξεκίνησε το δικό του οδοιπορικό προς την αθανασία. Δίπλα του στέκονται ο Νικήτας Σταματελόπουλος, ο Δημήτριος Πλαπούτας από την Παλούμπα, ο Κανέλλος Δηλιγιάννης από τα Λαγκάδια, και πάμπολλοι άλλοι ήρωες που έκαναν τα ονόματά τους αθάνατα στους αγώνες του 1821.

Η περιοχή έδωσε επίσης σπουδαίες εκκλησιαστικές μορφές, όπως τον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριο Ε΄ από τη Δημητσάνα και τον επίσκοπο Παλαιών Πατρών Γερμανό, επίσης από τη Δημητσάνα, που υπήρξαν σημαντικές προσωπικότητες της Ορθοδοξίας.

Στους νεότερους χρόνους, η Γορτυνία συνέχισε να γεννά εξέχουσες προσωπικότητες σε διάφορους τομείς. Στη μουσική διακρίθηκε ο διεθνούς φήμης συνθέτης και μαέστρος Δημήτρης Μητρόπουλος με καταγωγή από τη Μελισσόπετρα, ενώ στη θεολογία ξεχώρισαν ο καθηγητής Παναγιώτης Τρεμπέλας από τη Στεμνίτσα και ο Αθανάσιος Χαστούπης από την Υψούντα. Στην πολιτική, η περιοχή έδωσε τον Θεόδωρο Δελιγιάννη από Λαγκάδια, πέντε φορές Πρωθυπουργός της Ελλάδας, τον πρώην Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κωστή Στεφανόπουλο από Ζάτουνα, ενώ στις τέχνες διακρίθηκαν ο κωμικός Μίμης Φωτόπουλος από τη Ζάτουνα και πολλές άλλες αξιόλογες μορφές. Τέλος στον αθλητισμό διακρίθηκε ο Μιχάλης Μουρούτσος από Λαγκάδια, όπου κατέκτησε το χρυσό μετάλλιο στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϊ το 2000, γράφοντας ιστορία ως ο πρώτος αθλητής που κατέκτησε χρυσό μετάλλιο στο άθλημα, στην ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων.

Ιδιαίτερη συμβολή στον αγώνα είχε η βιβλιοθήκη της Δημητσάνας, η οποία προσέφερε χαρτί για την κατασκευή μπαρουτόβολων, ενώ οι περίφημοι μπαρουτόμυλοι της Δημητσάνας παρήγαγαν το πολύτιμο μπαρούτι που διατήρησε αναμμένη τη φλόγα του αγώνα, ενώ αποτέλεσαν ζωτικό στοιχείο για την επιτυχία της Επανάστασης, αποδεικνύοντας ότι ακόμη και η τεχνογνωσία της περιοχής υπηρέτησε την ελευθερία. Οι εκκλησίες και τα μοναστήρια της περιοχής έγιναν

κέντρα συνωμοσίας, ενώ οι κληρικοί ευλογούσαν τα όπλα των αγωνιστών και τους παρείχαν πνευματική στήριξη.

Αυτή η παράδοση της σύνδεσης πίστης και καθημερινής ζωής συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Οι τοπικές εορτές και πανηγύρια διατηρούν τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα, ενώ η περιοχή διατήρησε πλούσια παράδοση στις εκκλησιαστικές τέχνες. Οι τοπικοί αγιογράφοι συνεχίζουν να δημιουργούν εικόνες που ακολουθούν την παραδοσιακή βυζαντινή αισθητική, ενώ η ψαλτική παράδοση παραμένει ζωντανή.

Η σύγχρονη εποχή φέρνει νέες προκλήσεις, όμως η Γορτυνία δείχνει σημάδια ανανέωσης. Νέες πρωτοβουλίες στοχεύουν στη διατήρηση των παραδόσεων, ενώ νέοι τεχνίτες συνδυάζουν την παραδοσιακή τέχνη με σύγχρονες μεθόδους, όπως οι περίφημοι σε όλη την Ελλάδα, μάστοροι της πέτρας από Λαγκάδια.

Η Γορτυνία σήμερα στέκεται ως ζωντανό παράδειγμα της συνέχειας της ελληνοορθόδοξης παράδοσης. Από τους αιώνες της βυζαντινής αυτοκρατορίας μέχρι την ηρωική στιγμή του 1821, η περιοχή διατήρησε την ικανότητά της να προσαρμόζεται χωρίς να χάνει την ταυτότητά της. Οι ήρωές της, με πρώτο τον αθάνατο Κολοκοτρώνη, έδειξαν ότι η αληθινή πίστη δεν χωρίζεται από την αγάπη για την ελευθερία και την πατρίδα.

Στους τόπους αυτούς, σε αυτή τη Γη Αγίων και Ηρώων, το χθες και το σήμερα αποτελούν διαστάσεις μιας ενιαίας πνευματικής εμπειρίας που συνδέει τον άνθρωπο με το Θείο, την κοινότητα με την παράδοση, και το τοπίο με την πίστη. Η Γορτυνία παραμένει φυλάκας μιας κληρονομιάς που ξεπερνά τα όρια του χρόνου και συνεχίζει να εμπνέει γενιές πιστών που αγαπούν την ελληνοορθόδοξη παράδοση.

Πηγή: pemptousia.gr